

55 . Cucuiș | Comuna: Beriu | Județ: Hunedoara | Punct: Colnic - Cetatea medievală | Anul: 2000

Anul: 2000

Cod RAN: 88298.02

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Evul Mediu

Categorii sit: Apărare (construcții defensive)

Autori: Mihai Cristian Căstăian, Zeno-Karl Pinter, Costin Daniel Țuțuianu

Instituții: Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva

Raport

Punctul numit "Colnic" se află la 626 m altitudine, dominând de la răsărit satul Cucuiș, de pe culmea piemontană denumită de localnici "Muchia Cetății", care coboară spre N din blocul Munților Șureanu, încadrată de Valea Cucuișului și Valea Cetății. Cetatea medievală de aici apare semnalată la sfârșitul veacului al XIX-lea și amintită în studii de specialitate din anii '70. Conservarea monumentului este relativ slabă, zidul incintei fiind acoperit cu pământ și vegetație, structura sa ieșind la suprafață în câteva puncte datorită excavațiilor din deceniile trecute ale căutărilor de comori.

Cercetarea arheologică urmărește studierea cetății medievale, a structurii formei incintei și amenajărilor interioare, punerea în valoare a materialelor arheologice descoperite, inclusiv urmele mai vechi ale unei locuiri preistorice aparținând culturii Coțofeni. Prin alinierea mai multor secțiuni s-a urmărit obținerea unor magistrale stratigrafice dispuse perpendicular, una pe alta, verificări stratigrafice fiind realizate prin intermediul unui număr mai mic de carouri. Cercetarea sistematică a fost inițiată în anul 1998 și continuată în 1999 și 2000, cele trei campanii de până acum însumând realizarea a 19 secțiuni și 2 carouri.

Monumentul este o cetate medievală datând din secolele XIII - XIV, folosită ca loc de refugiu de una dintre comunitățile libere din Scaunul Orăștiei și care suprapune o mai veche vatră de locuire preistorică. Pentru conservarea acestei arii este necesară stabilirea unei zone de protecție a cetății, amenințată de iminenta exploatare forestieră.

Campania de cercetări arheologice, din anul 2000, la cetatea medievală Cucuiș - "Colnic" a inclus trasarea și realizarea a unui număr de patru noi secțiuni (S. 16, S. 17, S. 18, S. 19), care au urmărit finalizarea magistralei orientate pe direcția NNV - SSE și degajarea substrucțiilor din zona turnului de poartă al cetății.

S. 16 având dimensiunile de 8,4 x 1,5 m, a fost trasată paralel cu S. 15, fiind lăsat un martor de 0,5 m. Prin executarea ei a fost pus în evidență capătul laturii de SV a turnului de poartă și talpa fundației. Marginea de SSE a secțiunii intersectează zidul de incintă care are un traiect oblic. Măsurătorile făcute la exteriorul zidurilor turnului de poartă pun în evidență faptul că lungimea zidurilor turnului adosat incintei este de 4,65 m, în timp ce lățimea turnului la exterior este de 7,6 m.

S. 17, de 3,5 x 1,5 m, este paralelă cu S. 9, de care o despart 0,5 m, și cu S. 15, aflată la un metru depărtare, fiind orientată perpendicular pe S. 3, la 0,5 m distanță. În cadrul acestei secțiuni a putut fi observat capătul laturii de NE a turnului de poartă și adâncimea fundației. Lățimea zidului turnului de poartă, surprins în S. 9 și S. 17, este de 1,9 m, în timp ce pentru dimensiunile interioare ale acestui turn, lățimea măsurată în S. 15 și S. 17 este de 3,6 m.

S. 18, având 2,1 x 1,5 m, a fost plasată în continuarea magistralei S. 9 - S. 14, la exteriorul zidului de incintă a cărui lățime, în punctul respectiv, are dimensiunea de 1,6 m. Fundația incintei coboară cu 0,3 m față de cealaltă față a zidului surprinsă în S. 14 / 1999. În cadrul secțiunii au fost surprinse urme materiale

ale unei locuiri Coțofeni, o vatră de foc și resturi ceramice.

S. 19, de 3,6 x 1,5 m, a fost așezată paralelă cu S 9 și perpendiculară pe S. 2, în ambele cazuri având lăsat un martor de 0,5 m. Au fost puse în evidență traiectul oblic al zidului de incintă, evazarea spre interior cu 0,08 m a fundației pe ultimii săi 0,4 m adâncime, șanțul de fundare a zidului și faptul că latura turnului de poartă se adosează incintei. La fundul săpăturii au apărut câteva fragmente ceramice preistorice.

Planșa 17

Note

- M. Căstăian - Cetatea medievală de la Cuuciș-"Colnic", în Buletinul Cercurilor Științifice Studentești (BCSS), I, Alba-Iulia, 1995, p. 121-125.

Z.K. Pinter, M. Căstăian, D. Țuțuianu – în Cronica Cercetărilor Arheologice din România (C.C.A), campania 1998 și C.C.A.R., campania 1999, p. 34.

Informații suplimentare online

[Raportul 1202 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapservet Cimec.ro](#)
